

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. III. Nostratis sententiæ argumenta referuntur ac expeduntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

est, ejus quandoque conditionis est, ut importet statum causæ quoad personas, vel ipsam etiam substantiam suam spectatæ, duntaxat particularem, quandoque verò habet respectum ad Universalis Ecclesiæ statum publicum. Sub priori equidem causæ quâ particularis statu nefas prorsus foret, à sententiâ Summi Pontificis *juridicè* latâ provocare ad Concilium, quamvis illi, qui se læsum probare potest, facultas superfit, à Papæ judicio recurrere ad Papam melius informandum, qui tamen recurrere nequit habere rationem appellationis eo ipso, quòd de uno minùs bene, uti præteditur, informato iudice fiat recursus ad eundem melius informandum.

22. Quòd si *Facti* quæstio concerneret totius Ecclesiæ Bonum publicum, tunc equidem videri potest, à Papa minùs bene informato circa causam concernentem publicum Ecclesiæ statum, licere provocare ad Concilium *formaliter* & *complete* Oecumenicum, ceu ultimum Ecclesiæ sanctæ tribunal, eo ipso tamen, quòd hujus sancti tribunalis quasi anima & forma sit Papæ auctoritas Oecumenica, neque illius iudicium definitivum, seu sententiâ ultimâ decisoria subsistat, nisi ex Papæ cum Concilij suffragiis majoribus consensu autoritativo, Conciliarisquæ adeò decreti autoritativo accessu, nequit talis à Papa extra Concilium statuentem, ad *complete* Oecumenicum, ipsummet Papam ut sic *formaliter* includens Concilium, provocatio subire rationem *strictæ*, ac *proprie* dictæ appellationis.

PROBATIO II.

In qua discutitur vis oppositæ exceptionis, & super hac repositæ responsionis.

23. IN quæstionibus fidei, ubi Papa ex suâ Apostolicæ auctoritatis cathedrâ protulit sententiam hæresis alicujus condemnatoriam, sed hæc non attentâ, in alium hoc publicam perturbans Religionem serpit latius, non in Summo duntaxat Pontifice est obligatio recurrendi ad ultimum Ecclesiæ sanctæ tribunal, & Concilium Oecumenicum, pro adhibendo remedio adversus sanctæ Ecclesiæ pacis perturbatores: sed insuper in ejusdem sanctæ Ecclesiæ Præfulibus, uti etiam in Christianis Principibus, præsertim Regibus ad Ecclesiæ universale Bonum procurandum, vel ex Christiano charactere, vel ex juramento, vel etiam ex muneris & characteris Episcopalis *intrinsicâ* ratione stat jus & obligatio urgendi Papam ad celebrandum Concilium Oecumenicum. Quæ proinde erga Papam pro Synodo Oecumenicâ instantia, licet in vi præinsinuati iuris fiat, sicquæ interponi fortassis contingat quædam à Papa extra Concilium decernente provocatio ad Concilium Oecumenicum, quâ ipsomet etiam Papam *formaliter* includens, attamen *ex antecedenter* dictis constat, nullatenus subire posse *strictæ* appellationis rationem.

24. Pari adeò modo ad finem Concilij Constantinensis fuit interposita appellatio à Papa ad futurum Concilium, casu, quo Pontifex

Maximus nolisset decreta fidei *Conciliariter* conclusa suâ auctoritatis accessu, & consensu approbare, & autoritativè confirmare. Ubi namque decreta fuerant *Conciliariter* conclusa, ad sui firmitatem & consummationem fidei infallibilitatem, ex Christi præscripto, iraindigeant Papæ consensu autoritativo, ut ad hunc à Papa exigendum jus esset tum Concilio *acephalicè* adhuc spectato, tum singulis Præfulibus, vel etiam fidelibus universis. Quòd si proinde Papa hunc decretorum Conciliarium autoritativum consensum suum non tantum denegasset, sed, si quæ à fidei veritate fuissent discordantia, *positive* reprobasset, tunc decreta ejusmodi prorsus nulla & inania extitissent. Ubi verò Pontifex suum consensum sanctionum Synodaliū autoritativum suspendisset, tunc harum firmitas tamdiu mansisset in suspenso, quamdiu non esset eisdem accessura Summi Pontificis approbatio & confirmatio. Quare tum Concilio, quamdiu hæc non accederet, *acephalicè*, tum Præfulibus Ecclesiæ jus erat semper integrum, apud Papam instandi pro tali consensu: & dum iterum iterumquæ suspenderet, causam pertrahendi ad futurum Concilium, ut in eocaperetur experimentum, vel de conjungendo utriusque Concilij & Papæ consensu, vel de hujus *positivâ*, sicquæ decretorum annullativâ reprobatione. Iuxta quem adeò modum illa sub Constantinensis Concilij finem interposita hypothetica, à Papæ gravamine, dum scilicet nollet suum autoritativum consensum decretis *Conciliariter* factis adjungere, ad futurum Concilium appellatio nihil aliud importabat, quam instantiam recursus ad futurum Concilium, ad efflagitandum mutuam & Concilij & Papæ super Conciliaribus decretis consensionem, ut omnimodæ hinc infallibilitatis certitudo & firmitas consummata accederet Synodalibus sanctionibus. Ex cujus adeò appellationis modo & conditione per se liquidum & manifestum est, nullam inde probari Concilij, præsertim *acephalicè*, super Papæ superioritatem.

§. III.

Nostratis sententiæ argumenta referuntur ac expenduntur,

ARGUMENTUM I.

In quo per sacrorum Canonum, ac Theologorum auctoritates ostenditur, ita esse Papæ auctoritatem judicandi de omnibus, ut nulli, nec adeò Concilio *acephalicè*, liceat judicare de ejus judicio.

A Uthor *Regalis Sacerdotij cit. lib. 2. §. 7. n. 1.* ad hoc probandum, inducit sacros Canones ex Gelasij rescripto in *Cap. Cuncta. 9. q. 3.* & *Cap. Ipsi. 9. q. 3.* Item ex S. Bonifacij Martyris litteris *Cap. Si Papa. dist. 40.* Nec non ex Concilij Sinuessani ad Marcellinum Pontificem responso, per quod idololatriæ à Summo Pontifice patratæ, & ad illius Concilij iudicium delatæ

M m

delatæ

delatæ punitio non arrogabatur à Synodo, sed ad ipsius Pontificis arbitrium referebatur.

26. Adjungit idem Author Theologorum in hanc rem sententias, inter quos facile princeps S. Thomas *lib. de Pot. q. 10. art. 4. ad 13.* ita differit: *Ex Gestis Chalcedonensis Concilij habetur primò, quòd sententia Synodi à Papa confirmatur: secundo, quòd à Synodo appellatur ad Papam: tertio, quòd à Papa ad Synodum non appellatur, ut habetur ex gestis Concilij Ephesini.* Similia fusiori quodam stylo tradunt B. Augustinus Triumphus *de potestate Ecclesiastica q. 6. art. 1. B. Antoninus in Sum. tit. 23. cap. 3. §. 3.* item Duvalius Doctor, & Theologus Sorbonicus *lib. 4. q. post.* Nec non S. Bernardus *epist. 213.* quorum verba videre licet apud præcitatum Authorem *Regalis Sacerdotij.* Quandoquidem igitur Papæ judicium ejus sit autoritatis, ut ab eo nefas sit, appellare ad Concilium præcipue *acephalum*, consequens est, huic nullam esse super Papæ superioritatem, sed è contrario cum à Synodo appelletur ad Papam, huic esse super Concilio superioritatem.

Exceptio.

27. **EX**Cipi potest ex parte adversà. Si proculs etiam præsentis statu Summus Pontifex super ipsissimâ hæc Papæ supra Concilium *acephalum* superioritate ferret sententiâ decisoriam, Clerus verò Gallicanus se gravatum prætendens, appellaret ad futurum Concilium, numquid illa Papæ sententia subijcienda foret judicio Generalis Synodi eapropter congregandæ, ad ultimum judicium super illâ Papæ sententiâ ferendum? At numquid ex hoc aliqua Concilij super Papam, ejusve judicium superioritas videretur evincenda?

Responsio.

28. **C**Asu, quo appellatio fieret ad Concilium *acephalum*, non esset in hoc reperibilis ulla præminencia, nisi quæ subsisteret ex jurisdictionum Episcopali ad universale etiam Ecclesiæ Bonum ex natura sua *intrinsicè* coordinatarum in unum collatione. At verò sicuti Papa super singulis Episcopali jurisdictionibus habet autoritatē superioritatis, sic quia hæc in unum collectis, quamdiu eisdem non accedit Oecumenica Papæ autoritas, nulla ex Dei verbo noscitur supervenire altior quædam prærogativa Divino jure sancita, superexcedens Papæ autoritatem Oecumenicam, ideo appellatio à sententia Papæ ad tale Concilium *acephalum* esset à superiore ad inferiorem, nullius adeò valoris, quinimò sacræ Pontificiæ Majestatis aperta temeratio.
29. Nec juvaret, etiam si supponeretur, quod tamen verum non est, illas Episcopales jurisdictiones in unam Synodum Generalem *acephalam* collatas, esse immediatè à Christo in singulis etiam Episcopis, esseque adeò Juris Divini, super quas nulla proinde Summo Pontifici competere posset autoritas.
30. Hoc, inquam, posito, sed minimè dato, dicendum adhuc foret, saltem *moralement* juril-

ditionum ejusmodi Episcopali usum contineri adhuc sub illo quocunque ad regnum caelorum in terris ordinabili *moralis*, super quo Christus Petro, ejusque Successori contulit superioritatis præminenciam, nec adeò talium jurisdictionum in unum etiam Concilium *acephalum* collatarum usus *moralis*, atque adeò quocunque ex tali Concilio promanans judicium prævalere posset Papæ judicio, sed hujus tanquam Superioris sententiæ deberet prorsus subjacere. Quare ex hoc etiam capite Concilij *acephali* super Papæ sententiam præsentium judicium, in vi supereminencis Pontificiæ autoritatis esset nullum & invalidum. Si equidem pro casu præsupposito, Clerus Gallicanus à Summi Pontificis sententiâ provocaret ad Generale completè, ac formaliter Oecumenicum Concilium, tunc equidem Papa, cui est commissâ universalis cura, ex vi sui officij obstringeretur ad procurandum consummatum ex Concilij quâ *formaliter* Oecumenici definitivâ sententiâ causæ ultimatè determinativum judicium, quia tamen hæc consummata & ultimati judicij ratio, secundum Christi præscriptum, non subsisteret, nisi ex Papæ consensu Conciliaris sententiæ autorizativo, ideo in tali casu non esset dicendus fieri recursus ab inferiore iudice ad superiorem, sed à Papa extra Concilium statuente ad eundem Papam, quâ in Concilio Oecumenico vi sui autorizativi consensûs autorizare potentem Conciliare judicium; veluti patet ex *antecedentibus*.

ARGUMENTUM II.

Quo ostenditur ex antiquo Ecclesiæ usu & præxi, non à Papa ad Concilium, sed à Concilio ad Papam fuisse interpositas appellationes.

Author *Regalis Sacerdotij cit. lib. 2. §. 8.* probat, à Concilio Universali ad Papam appellari tum ex *Cap. Ipsi sunt. & Cap. Patet. 9. q. 3. & Gelasij 1. epist. 13.* Nec non Synodi Sardicenis, ejusque Oecumenicæ sub Iulio Pontifice, & Imperatoribus Constante, atque Constantino, anno 346. in causa Athanasij celebratæ *Can. 3. & 4.* aliàs 7. Tum ex Synodi Nicænæ *Can. 18.* sancientis: *Vt omnes Episcopi, qui in quibusdam gravioribus causis criminantur, libere Apostolicam Sedem appellent &c.* Tum ex B. Leonis *epistola 87. ad Episcopos Galliarum*, nec non ejusdem *epistola 23. ad Theodosium Augustum*, ubi hic Pontifex Flavianum Patriarcham Constantinopolitanum à Concilio Ephesino II. Genetali appellentem ad Sedem Apostolicam recipit &c. Tum ex sententijs Patrum ac Summorum Pontificum. S. Antonini *3. par. tit. 22. cap. 6. §. 20.* Sixti Papæ *Canone Si quis. 2. q. 6. Matcelli Papæ relati in Cap. Ad Romanam. 2. q. 6. Zephyrini Papæ Canone Ad Romanam. ibi. 6.* Iulij Papæ *epist. ad Eleutherium relata Cap. Qui se sit. ibi.* & Nicolai Papæ relati in *Cap. Arguta. ibidem.* Nec non S. Bernardi *lib. de consid. cap. 2.*

Ex.

Exceptio.

32. **E**Xcipi potest ex parte adversâ. Hunc ad Papam appellandi morem, vel Papæ erga Ecclesias procedendi modum authoritativum, non fuisse semper probatum Antiquitati. Sic enim cum Victor Papa Ecclesias Asiaticas, ob decimam quartam lunam, & non diem Dominicam Paschatis celebrationi destinatum, à Communione excludendas duceret, eidem obstitisse Episcopos Gallicanos: sic Concilium Carthaginense anno 419. cum Romanus Pontifex per suos Legatos prætenderet transmarinas ad Sedem Apostolicam appellationes, producto Sardicensi Canone, Concilij Nicæni nomen præferente, obstitisse hujus prætensionem, rejecto etiam illo, quâ Synodo Nicæne appropriato Canone, atque ad Pontificem in hæc rescriptisse verba: *Itaque ne velitis permitttere, ut fumosum mundi fastum (prætendendo appellationis ultimum tribunal) in Christi Ecclesiam inducere videamini.*

Responsio.

33. **D**istinguerè in primis, oportet, circa hoc, quòd Pontifex Romanus aliquando redargueretur vel de errore *Facti*, vel de imprudentia ac indiscretionè, & inter istud, quòd Antiquitas, attamen Orthodoxa, falsò prætendatur aliquando redarguisse Papam de prætenso jure appellationis ab alijs Ecclesijs, vel etiam Concilij Generalibus, sed quâ *acephalâ*, ad suam Apostolicam Sedem interponendâ. Constat namque ex Eulebio *cap. 25. & 26.* neque Irenæum, neque alios Episcopos Gallicanos arguisse Victorem de usurpatione jurisdictionis sibi non competentis. Quinimò Irenæus illam Victoris sententiam, ceu indiscretam, & commodis Ecclesiæ minùs convenientem asserendo, præsupponebat in ipso legitimum jurisdictionis authoritatem. Et si verò Pauli Petro in faciem ex aliquo *Facti*, non autem *Juris* errore venialiter culpabili resistens exemplum secuti Episcopi Gallicani, Victorem, quali excommunicationis gladium consilio minùs maturo imprudentius strinxisset, litteris objurgarint, in hoc ipso tamen fuisse deceptos, tempus postea revelavit, quo compertum est, sub illo Paschatis decimâ quintâ lunâ celebrandi ritu latuisse Iudaismum à Bialto latenter introductum, uti patet ex Tertulliano *de præscript. in fine.*

34. Deinde quando Legati Pontificij in Concilio Carthaginensi Canonem Synodi Sardicensis allegabant sub nomine Concilij Nicæni, id optimo jure faciebant. Etenim Sardicenses trecentorum, septuaginta sex ex triginta sex Provincijs universi orbis Christiani congregatorum Episcoporum Concilium, æquè ac Nicænum, fuisse Oecumenicum ac legitimum, constat ex sancto Athanasio *in princ. Apol. 2.* Augustino *Epist. 162.* Sulpitio *lib. 2. sacra hist. Socrate lib. 2. cap. 16. hist. Eccles. ac ex actis, Concilij præsertim in fine:* nec adeò aliquis authoritatis majoris fœcus fieri potuisset, quamli Canon à Sardicensi Concilio

editus sub nomine Nicæni Concilij esset allegatus.

35. Et verò Concilium Sardicense nullibi ponitur separatim à Concilio Nicæno, sed post illud *secundo loco* statim numeratur Constantinopolitanum. Quæ igitur hujus est ratio? nisi quia Sardicensis Synodus cum Nicæna censeatur una & eadem, partim quia utriusque interfuerint iidem ferè Patres, nihilque aliud in Sardicensi Concilio constituerint, quàm quòd Nicænam Synodum confirmarint, ejusque Canones duntaxat explicarint; partim quia Canones utriusque Concilij Sardicensis nimirum ac Nicæni in Romanâ Bibliothecâ, & in quodam exemplari Concilij Nicæni, quod Dionysius ante mille annos è Græco convertit, quodque etiamnum adhuc Atribati in Monasterio Sancti Vedasti extat, ita conjuncti habeantur, quasi unius Concilij Canones essent, *ex tom. 1. Concilior. edit. Colon. pag. 446.*

36. Fallum porrò est, quòd Concilium Carthaginense anno 419. celebratum, appellationes transmarinas ad Sedem Romanam simpliciter improbavit, seu rejecerit. Nam appellationes Episcoporum à Concilio Provinciali ad Sedem Romanam fuisse illo etiam tempore ab Ecclesiâ Africanâ ratas habitas, constat ex sancto Augustino *Epist. 162. & 261.* In quorum priori dicitur, jus fuisse Carthaginensi Episcopo, ad Romanam Ecclesiam, in quâ *semper vigerit Apostolica Cathedra principatus*, provocare, causamque suam ibi dicere. In posteriori autem recensentur aliquot exempla appellationum ab Episcopis Africanis ad Sedem Romanam interpositarum, & ab hac sanctâ Sede judicante, vel judicia primæ instantiæ (uti Augustinus *citatus* loquitur) firmante terminatarum. In quâ porrò epistolâ hic sanctus Ecclesiæ Doctör apertis verbis defert appellationis causâ ad Sedem Romanam interpositâ.

37. Fucus præterea fit, ac si Concilium Carthaginense suas ad Papam litteras ita concludendo: *Itaque ne velitis permitttere, ut fumosum mundi fastum in Christi Ecclesiam inducere videamur*, per hoc prætenderit, talem *mundi fumosum fastum* sub ipso ad Sedem Apostolicam appellationis asserto jure contineri. Ex sancti namque Augustini *epistolâ 161.* constat, quòd, ubi Antonius Fussatensis Episcopus ab Episcopis Africanis ad Romanum Pontificem appellasset, causamque suam ibi egisset, rumor sparsus fuerit, de ipso per publicam militaris manus à Pontifice submittendâ potestatem restituendo. Quam proinde militarem manum ceu fumosum (ut Concilium Carthaginense ad Cælestinum Papam scripsit) sive tanquam violentum (uti Augustinus *citatus* scribebat) inter fratres dominatum deprecabantur Episcopi Africani. At ex hoc ipso clarè constat, jus appellationis ad Romanam Sedem non fuisse vocatum in dubium, sed de executionis modo (quem rumor publicus prædicabat) habitum fuisse recursum ad illius Sedis Pontificem.

38. Verum quidem est, Patres Africanos apud Concilium Carthaginense c. 105. ad Celestinum Papam sic scripsisse: *Presbyterorum quoque & sequentium Clericorum improba refugia (sicut te dignum est) repekat Sanctitas tua, quia & nullâ Patrum definitione hoc derogatum est Africana Ecclesiæ.* In quibus ad eò verbis videtur alluisse ad Canones 14. Sardicenis, 15. Antiocheni Concilij.

39. In quibus proinde Canonibus non interdicitur appellatio Episcoporum ad Romanam Sedem, sed inferiorum duntaxat Clericorum. At eo ipso, quòd Episcoporum appellatio ad istam Sedem semper obtinuerit, eatenus hinc concluditur Romani Pontificis principatus, ut ipso tamen consentiente, ob incommoda ex quorumvis, etiam inferiorum ad sanctam Sedem recursu in provincijs transmarinis faciliè oritura, fuerit permissum, ut Presbyterorum, ac reliquorum Clericorum causæ, salvo tamen jure Pontificio, ultimè terminarentur a Metropolitanis, vel Synodis Episcoporum.

CONCLUSIO.

40. Non à Papa ad Concilium, sed à Concilio *acephalo* ad Papam appellandi jus, atque ad eò Romani Pontificis supra Synodum *acephalicè* sumptam superioritas ex ipsismet fidei principijs demonstrari potest.

Explicatur & probatur. Sixtus IV. equidem Pij II. constitutioni (de qua *inferius* dicitur) insistens, excommunicationis sententiam protulit in illos, qui a Papa appellarent ad futurum Concilium, sequentibus innixus fundamentis. Tum quòd de minoribus ad majores iudices duntaxat appellare permittat auctoritas, & propterea inhibeat, ab Imperiali, & Prætorio iudicio appellari: tum quòd non homo, sed is solùm, qui solo verbo fecit cælum & terram, apostolicam Sedem, & in ea sedentem præulerit universis etiam Concilijs, quæ ab ea robur accepisse, sanctorum Patrum decreta testantur, & etiam Gelasius Papa contra Acacium Fausto Legato scribens, dicit ait; *Ipsi sunt Canones, qui appellationes totius Ecclesiæ ad hujus Sedis examen voluerunt deferri, ab ipsa nunquam appellari debere, & ipsam de tota Ecclesiâ judicare, de ipsius autem iudicio nunquam iudicari senserunt &c.* Unde inferebat idem Pontifex: *Omnes qualitercuque appellantes à Romano Pontifice &c. ad non indictum, nec congregatum Concilium appellare præsumentes, aliud Caput in Ecclesiâ Dei constituere, ac imaginarium majus, sublimiusq. tribunal confingere contra Apostolum dicentem: Fun damentum aliud nemo potest ponere, præter id, quod Christus instituit, neque sanctæ Sedis primatum negare, Ecclesiæ unitatem dividere, non unum solum privilegium eidem Ecclesiæ admittere, sed præcipuam & principalem dictæ Sedis auctoritatem, quam & vox Christi, & Majorum traditio, & Canonum sulcit auctoritas, penitus subvertere &c.*

41. Quæ proinde fundamenta in formam syllogisticam reducendo, hanc conficiunt argumentationem Theologicam. Nempe appel-

latio secundum naturam suam est provocatio à minori ad majorem Judicem. At Sedes Apostolica ex institutione illius, qui solo verbo fecit cælum & terram, habet jus prelationis super universis Concilijs, utpote quæ ab ea robur accipiunt, suosque Canones ad eisdem Sedis examen deferri voluerunt. Ergo præsumentes appellare à Romano Pontifice ad Concilium non indictum, nec congregatum, constituunt aliud Caput in Ecclesiâ Dei, majusque ac sublimius fundamentum per Christum posito confingunt tribunal, sicque negant Sedis sanctæ primatum, adeoque dividunt Ecclesiæ unitatem, penitusque subvertunt principalem Sedis Apostolicæ auctoritatem, quam & vox Christi, & majorum traditio, Canonumque sulcit auctoritas.

In hisce Bullæ Sixtinæ verbis apprimè videtur consideratione dignum, quòd, si appellatio à Romano Pontifice fiat ad non indictum, neque congregatum Concilium, videatur aliud præter Summum Pontificem præsumptuosè in Ecclesiâ Dei constitui Caput, atque confingi tribunal majus Petri cathedræ, sicque subverti Sedis Apostolicæ principalis auctoritas. Quid ergo specialis energix est in hoc, quòd appellatio hujusmodi interponatur ad non indictum, neque congregatum Concilium? An si hoc fuerit de præterenti coadunatum, fas erit, à Summo Pontifice ad illud appellari? An non, si hoc saltem liceret, sublimius jam Sede Apostolicâ tribunal prætenderetur?

Verùm si vel indictum, vel aggregatum sit Concilium Oecumenicum, jam intervenit Apostolica auctoritas, seu forma & anima Synodi quæ *formaliter* Oecumenicæ. Quòd si ergo ad Concilium tali modo indictum provocetur à Papa, non jam ab inferiori fit appellatio ad majorem, sed Papæ exposulatur auctoritas, quæ forma Oecumenici Concilij, nec aliud in hoc agitur, nisi, ut quæ Papa auctoritas extra Concilium decrevit, eadem sub altiori Divinitus constituta præminentia, Papæ unâ & Concilij consensione autorizativæ annexâ, imploretur ad effectum omnimodæ & consummatæ per Christi promissum infallibilitatis in fidei dogmatibus obtinendum. Num igitur dicere fas erit, quòd solennissima illa singulari annis in Bullâ Cœnæ promulgari solita excommunicatio adversus illos, qui à Papa appellant ad futurum Concilium, locum haberet in eo, qui post Papæ super controverfo fidei articulo decisionem extra Concilium factam, non aliâ intentione, ac verborum expressione provocaret ad futurum non *acephalum*, sed autoritate Papæ indicendum ac celebrandum, continuandumque Concilium, quâ plenè & *formaliter* Oecumenicum, quàm ut per Papæ cum Synodo ejusmodi Generali consensione autorizativam obtineretur ultimata & consummata veritatis circa dogmâ definitum infallibilitas? In hoc sanè statu, sicuti non interveniret propriè dicta à Papa ad futurum Concilium appellatio, sic difficile foret asserere, talem provocationem subesse prætaxatæ excommunicationis censuræ, dum

Papæ, ad
proferre debet cum
tam consensu infallibilis
se ab omni, vel sub ali
prohibens sanctæ pax
cæli.

PROBAT

In hoc ostenditur, ex quo
in fundamentis appellationis
Concilij à Pio II. in Bullâ
denotatur consensum
ac determinabilem

Hic Pontifex Maximus in
Bullâ dicit, spiritus re
ctus, qui à Papa ad futurum Co
nconcilium. Hujus verum dicit
hoc ex hoc, quòd Romano Pon
tifici dicitur sit in periculo
max. &c. Quodamque ligat
ne legem & in alia. Ex
verbo elucet, nihil esse in
in regnum cælum ordin
libit imperium Romanum
vix proinde character Episcop
Corporis & Synodus Ch
nec non uni cum radu
rali in eo characterem cum
immediatè à Christo, non in
super terram Summi Pon
tificis Morali, immen
tali, superiatur consensu
liberentem. A function
fessionis conditionem libe
rentis jurisdictionis formalis
extrema à Papa, & nullò
modo sumptæ, & ab un
be Episcopos in unum con
spicua spectato exten
quæ nullatenus extra ponti
ficio, sed evidentè cum
quocunque super terram in
ordinibus Morali, licet quæ
Romani Pontificis ad ligand
potestas mixta.

Quamvis perit consensu
tis præsentem Concilio
omplend Oecumenico per
immediatè à Christo, nec ad
de Romano Pontifice imp
tamen, quòd et infallibilis
etque Capiti & Corpori
es, quæ in Concilio Oe
fessionibus se promissis, et
non tantum illam Papæ
Quamvis inter Concilio
Divisionis consensu mixta
vendi potest, tamen Pra
robore, utam denotat
tali modo promissis, sicut
etque in Regem cælum
sibi: sic habere etiam P
Impersonem in tantum, ut

præsertim fieret debita cum submissione, vel cum expressione infallibilitatis consummatæ sic obtinenda, vel sub allegatione publicæ pro Religionis sanctæ pace utilitatis, seu necessitatis.

PROBATIO I.

In hac ostenditur, ex quo sacræ Scripturæ fundamento appellationes à Papa ad futurum Concilium à Pio II. in Bulla *Execrabilis* condemnentur tanquam erroneæ, ac detestabiles.

44. **H**ic Pontifex Maximus in dicta Bulla *Execrabilis* dicit, spiritu rebellionis imbutos esse, qui à Papa ad futurum Concilium appellare præsumunt. Hujus autem dicti sui ratione profertur ex hoc, quod Romano Pontifici Christi Vicario dictum sit in persona B. Petri: *Pasce oves meas, &c. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cælis.* Ex quo adeo Christi verbo elucescit, nihil esse super terram morale in regnum cælorum ordinabile, quod non sublit superioritati Romani Pontificis. Quamvis proinde character Episcopalis, unâ cum vi Corporis & Sanguinis Christi consecratoriâ, nec non unâ cum radicali jurisdictione Pastoralis in eo character contenta, utpote qui sit immediatè à Christo, non sit de illo quocumque super terram Summi Pontificis superioritati subiecto *Morali*, attamen ejusdem usus, quâ *moralis*, superinduit conditionem superioritati illi subjacentem. A fortiori autem talis subjectionis conditionem subit omnimoda Episcopalis jurisdictionis *formalis* & *actualis*, utpote derivata à Papa, & multo magis ejus etiam collectim sumptæ, & ab universi Christiani orbis Episcopis in unum collectæ in Concilio *æcephalicè* spectato exercitium *morale*, utpote quod nullatenus dici potest esse immediatè à Christo, sed evidenter continetur sub illo quocumque super terram in Regnum cælorum ordinabili *Morali*, supra quod protenditur illa Romani Pontificis ad ligandum & solvendum potestas *indefinita*.

45. Quamvis porro consummatæ infallibilitatis præminencia Concilio *formaliter* atque *completè* Oecumenico per Christum asserta, sit immediatè à Christo, nec adeo possit ut sic subesse Romani Pontificis superioritati, eo ipso tamen, quod ea infallibilitas non nisi Duobus, nempe Capiti & Corpori Ecclesiæ hierarchico, quâ intrâ Concilium Oecumenicum consentientibus sit promissa, ex parte sui substrati jam involvit illam Papæ superioritatem. Quamvis insuper Concilio Oecumenico etiam Divinitus competat *indefinita* ligandi, & solvendi potestas, comparatæ Papæ Oecumenicæ authoritati, attamen decreta Conciliaria *moralia* inde promanantia, sicuti sunt de illo quocumque in Regnum cælorum ordinabili *Morali*: sic subjacent etiam Pontificis Maximi superioritati in tantum, ut ejusmodi morum

decreta solusetiam Pontifex *secundum* rerum exigentiam mutare, dispensare, vel etiam abolere valeat: sicuti etiam Pontificæ leges *morales* ex vi illius universalis Concilio, quâ Oecumenicè per Christum collatæ authoritatis possunt quidem immutari, eo ipso tamen, quod hæc etiam Concilij Oecumenici, non nisi ex Capite & hierarchico Ecclesiæ Corpore subsistentis authoritas, ex parte sui substantialis substrati involvat Papæ super omne in terris *Morale* superioritatem, illi Concilij quâ Oecumenicè potestati *indefinitè* comparem, nequit jam Concilio, quâ *completè* etiam ac *formaliter* Oecumenico attribui *strictè* sumpta erga Papam superioritas. Quare ejusmodi quoad superioritatis præminenciam inter Papam & Concilium comparatio, nequit habere locum respectu Concilij *completè* Oecumenici, sed quâ *abstractivè* saltem *æcephalicè*. Ut sic autem nihil est assignabile in Concilio ejusmodi, quod immediatè sit à Christo, præter characteres Episcopales cum vi eisdem congenitâ, sed quæcumque *actualis* jurisdictionis, & à fortiori quodcumque Synodale decretum, sunt de illo quocumque *Morali*, super quo protenditur Papæ superioritas, clarè ac liquidè asserta Christi verbis per Pium II. pro suæ constitutionis fundamento positis. Adversus hæc igitur Christi verba, & hæc assertam Papæ superioritatem meritò dixit Pius exeri spiritum rebellionis ab illo, qui à Pontifice Romano appellat ad futurum Concilium.

PROBATIO II.

Dèsumpta ex hoc, quod Papa sit *immediatus* & *proximus* Christi Vicarius.

46. **I**n ipso namque Concilio Constantiensi *Sess. 46. art. 37.* inter alios Wiclefianos damnatur iste quoque articulus: *Papa non est immediatus Vicarius Christi.* In quo Synodus ista consonat cum Nicæni Concilij *Canone 29.* inter octoginta Arabicos relato *to. 1. Concilior. post A. 2. Nicæna Synodi.* ubi excommunicationis censurâ notatur, qui negaverit, *Romanum Pontificem esse Vicarium Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam.* Ex quo proinde fidei principio ita licet argumentari. Quod potestas Ecclesiastica est propinquior Christo, eò noscitur esse superior. At eo ipso, quod Romanus Pontifex sit *immediatus* & *proximus* Christi Vicarius, nequit ulla dari in terris authoritas Ecclesiastica, quæ sit Christo propinquior, neque adeo ulla in terris potestas potest esse superior Apostolicâ Papæ authoritate, sed fateri, oportet, eam, sicuti est *immediatè* à Christo, atque hujus Vicaria, sic esse supremam. Atqui appellationis natura est, esse provocationem ab inferiori Judice ad superiorem. Quia igitur Christi Vicaria in Papa potestas est *immediata* & *proxima* Christo, sic ab ea non datur ulla appellatio *strictè* & *proprie* sumpta, ad ipsam verò à quocumque in terris constituto Judice Ecclesiastico appellationem admittere, oportet.

M m 3

Co.

Corollarium.

47. **E**X dictis inferitur 1. Concilium Constantiense principio per semetipsum sancito de Vicaria Christi erga hunc proximam & immediatam Papam assertam auctoritate, haud conformiter acturum fuisse, si, quam Concilij, praesertim acephali, prout se habebat in eo statu, super Papa superioritatem adstruere videbatur, intelligendam voluisset non de dubio dantaxat, sed etiam certo ac indubitato Papa, utpote de quo, juxta fidei articulum ab eadem Constantiensi Synodo sancitum, oporteret credere, esse Christi Vicarium immediatum, nullique adeo, qui Christo posset propinquior esse, superiori subordinatum. Ne proinde Constantiense Concilium sibi met contrariari videatur, accuratius expendenda sunt ejusdem decreta, quibus Concilij super Papam superioritas adstruitur; prout sequentibus disquisitionibus entemur hoc punctum enodare.
48. Interea pro secundo visum est operæpretium, hinc præmittere, quæ Author tract. de libertat. Ecclesie Gallicane lib. 5. cap. 15. ad præsentis operis nostri institutum solidè exposuit. Duplici, inquit, præcipue ratione impugnabat Eugenius IV. hujus Synodi de Conciliorum generalium auctoritate Decreta. Primam, quod dubia esset eorum auctoritas. Secundam, quod ad tempus schismatis restringenda essent. Utramque improbant Illustrissimi Præfules Comitiorum Parisiensium his verbis; Nec probari à Gallicana Ecclesia, qui eorum Decretorum quasi dubia sint auctoritatis, ac minus approbata, robur infringant, aut ad solum schismatis tempus Concilij dicta detorqueant. Sed nunquid etiam Comitij Cleri Gallicani inferior est auctoritas Papæ, ac illorum potius, quam Summi Pontificis sequenda sententia?
49. Eugenius igitur Decreta, de quibus est quaestio, hæc in primis ratione non valere, contendebat, quod ab una tantum obedientia fuissent facta, id est, à Prælati Joanni XXIII. obedientibus, quod affirmat etiam Cardinalis a Turrecemata, de rei veritate optime instructus, ac gestorum ex parte oculatus testis, & pro suo merito fide dignus. Rem narrat his verbis, Summâ de Eccle. lib. 2. cap. 99. Notandum, quod Congregatio illa Constantiæ celebrata tria tempora habuit. Primum fuit, in quo sola obedientia præfati Joannis Balthasar Constantiæ convenerat. Secundum tempus fuit; in quo Angelus Cortarius vocatus, in obedientia sua Gregorius XI. juri suo cedens, præfata Congregationi se sub certis modo, & formis conjunxit. Tertium tempus est, in quo Reges, & Principes, & Prælati obedienter Petro de Luna, Benedicto XII. vocato, in obedientia sua per suos Oratores, nova convocazione Concilij, se unierunt præfata Congregationi ad pacem dandam universali Ecclesie. Et sumus nos tunc presentes in Minoribus constituti, pro quo solo tempore convenientibus omnibus simul tribus obedientibus, fuit certum dicere, quod universalis Ecclesia representativè congregata esset Constantiæ. Nullus autem dubitat, quin asserere, quod sola obedientia Joannis faceret Concilium universale, universalem

Ecclesiam representans, esset temerarium, & scandalosum alijs duabus obedientibus. Tertiò ea, qua inducuntur de Decretis Concilij Constantiensis, non militant: quoniam auctoritati illius alicuius obedientie, scilicet Gregorij, & Benedicti apertissimè contradictione in plena Congregatione se opposuerunt, & eorum contradictio fuit accepta. Subjungit infra idem Cardinalis; In illorum determinatione non modò non intervenit universalis Ecclesia, sed obedientia una tantum, scilicet Joannis XXIII. ut dictum est, sed etiam non integrè tota illa obedientia; quoniam plures Patres doctissimi illius obedientie, illis non præstiterunt consensum, aut assensum suum. Item nec ipsa in sua obedientia vocatus Joannes XXIII. quoniam cum post recessum suum à Constantia, Scaphusa constitutus, audiret præfata declarationem conclusam, Dominis Oratoribus Christianissimi Regis Francie visitantibus eum, videlicet Domino Duce Bavarie, Domino Nicolao de Colavilla, aliisque eorum collegis, amaro animo conquestus est. falsa quædam, & erronea adversus auctoritatem Summi Pontificis Romani decreta per amulos suos post recessum ejus esse conclusa, &c. Quæ omnia confirmantur ab alijs Scriptoribus, & ab actis ipsius Concilij Constantiensis, in Bibliotheca Vaticana extantibus, quorum summam in lucem nuper emisit doctissimus vir Emanuel Schellstrate.

Cæterum quoniam Illustrissimi Antistites Parisienses hæc decreta à Sede Apostolica comprobata dicunt, quod præcipuè de Martino V. intelligendum videtur, qui depositus à Concilio Constantiensi tribus Pontificibus, inter se de Pontificatu contendentibus, Pontifex creatus est, & ab omni Ecclesia pro vero, & legitimo acceptus; videndum est, quæ fuerit ejus de his decretis mens. Sed prius observandum est, etiam Concilium Constantiense legitimum non foret, Martinum nihilominus legitimum fore Pontificem, quippe cum Joannes, & Gregorius Papatui renunciarent, ut patet ex Actis Concilij Constantiensis Sess. 12. & 14. & Gregorius ante decesserit, quam Martinus V. deligeretur, ac deinde Clemens VIII. Benedicti Successor eidem Martino cesserit. Præterquam quod ex auctoritate Concilij ad tollendum schisma, non ritè, cum sit exceptio regulæ generalis, inferitur auctoritas indefinita supra Papam in omnibus casibus.

Ut autem ad Martinum V. redeamus, prohibuit ille appellationes ab Apostolica Sede, seu Romano Pontifice, ut testatur Joannes Gersonius tractatu, Quando, & an liceat à Summo Pontifice in causis fidei appellare, seu ejus judicium declinare. Quæ sanè prohibitio absona fuisset, si Concilij judicium Concilio Papæ superius existimasset. Quis enim judicem non derideat, à sua sententia ad judicem superiorem appellari vetantem in ijs causis, in quibus alius est re vera iudex superior. Fuit autem promulgata illa Martini V. Constitutio in Consistorio generali celebrato Constantiæ sexto Idus Martij, anno primo, id est, ante finem Concilij, quod terminatum est 10. Kalendas Maij anno 1418. etiam Pontificatus primo, & à Pontifice approbatum: quæ confirmatio

in actis refertur his verbis; Sanctissimus Dominus noster Papa dixit, respondendo ad prædicta (scilicet de condemnatione libelli Joannis Falkenberg) quod omnia, & singula determinata, conclusa, & decreta in materijs fidei per præfens Concilium, conciliariter tenere, & observare inviolabiliter volebat, & nunquam contraire quoquo modo. Ipsaque sic conciliariter facta approbat, & ratificat, & non aliter, nec alio modo, & illud idem iteratò fecit dici per organum Domini Augustini de Pisis Fiscalis, & sacri Consistorij Advocati prædicti, qui nomine Papæ à Prothonotarijs, & Notarijs ad scribendum Acta Concilij ordinatis, & deputatis petijt instrumenta publica fieri. Quorum autem verba illa, & non aliter, nec alio modo, nisi ut Decreta, illa, quæ, ut supra vidimus, à solis Prælati obedientiæ Joannis XXIII. nec etiam ab illis omnibus, edita fuerant, probare non videretur?

Verùm licet illa Concilio generali adscriberentur, & quæ à Martino V. aut Eugenio IV. in genere dicta sunt, ad hæc, de quibus specialiter, imò specialissima facienda fuisset mentio, referri possent; non tamen extra casum schismatis, de quo tunc erat quæstio, aut hæresum, de quibus accusabantur Pontifices contententes, ad alios calus essent detorquenda; quæ altera erat Eugenij ratio. Nec enim ibi generaliter statuitur, omne Concilium generale in omni casu supra Pontificem authoritatem habere, sed tantum Concilium Constantiense, & alia generalia, quæ ob eandem causam congregari opus esset. Hæc enim sunt verba Concilij Constantiensis. Sess. 5. In nomine sanctæ, & individua Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen. Hæc sancta Synodus Constantiensis generale Concilium faciens, pro extirpatione ipsius schismatis, & unione, & reformatione Ecclesie Dei in capite, & membris, ad laudem Omnipotentis Dei, & in Spiritu sancto legitime congregata, ad consequendum facilius, securius, liberiùs unionem, & reformationem Ecclesie, ordinat, diffinit, decernit, & declarat, ut sequitur. Et primò declarat, quod Ipsa in Spiritu sancto legitime congregata, Concilium generale faciens, & Ecclesiam Catholicam representans, potestatem à Christo immediatè habet, cuiuslibet, cuiuscumque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesie in capite & in membris.

Item declarat, quod quicumque conditionis, status, dignitatis, etiam si Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacre Synodi, & cuiuscumque alterius Concilij generalis legitime congregati super præmissis, live ad ea pertinentibus, factis, vel faciendis, obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condignè poenitentia subijciatur, & debite puniatur, etiam ad alia juris subsidia (si opus fuerit) recurrendo. Idem ipsdem ferè verbis statuitur Sess. 4. Notanda sunt illa verba ipsa (scilicet Synodus Constantiensis) in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis: Præceptis hujus sacre Synodi: super præmissis, sive ad ea pertinentibus, quæ Decreta illa circumscribunt, ac sine limitatione intelligere veniant.

Testis est ipsemet Joannes Gersonius, tantum ad Conciliorum generalium authoritatem constituendam fervens, sententiam de superioritate Papæ ad Concilium, non solum ante, sed etiam post Decreta Concilij Constantiensis à multis fuisse propugnata, quod evidens signum est, decreta illa, vel non esse Concilij verè generalis (alioquin enim à nemine Catholico revocarentur in dubium) vel in certo duntaxat casu locum habere. Si enim generalia essent, quis superesset disputandi locus apud eos, qui à Concilio verè generali statuta crederent? Fallor, inquit Gersonius de potest. Eccles. considerat. 12. si non ante celebrationem sacrosanctæ hujus Constantiensis Synodis occupaverat mentes plurimorum litterarum magis, quam litterarum ista traditio, ut oppositorum dogmatizator, fuisset de heretica pravitate vel notatus, vel damnatus. Hujus rei signum accipe, quia post declarationem, & quod urgentius est, post determinationem, & prædicationem ejusdem sanctæ Synodi invenuntur, qui talia passim asserere non paveant. Rationem autem, cur huic sententiæ tantum esset infensus; hanc insinuat considerat. 10. Quia scilicet, ut ipse arbitrabatur, eam semper manente, perseverasset semper schisma ab ea nutritum.

Ex quo conijcitur, de hoc tollendo malo cogitasse, quotquot rectè intentione Concilium Papæ anteferebat studuerint. Cæterum enim non solum ante Concilium Constantiense, sed etiam postea extiterunt magni nominis Authores, qui sententiam illam, Summum Pontificem Concilio subijcientem erroneam judicaverunt. Non solus Cardinalis Bellarminus, qui de Concilij lib. 2. cap. 11. hæc habet; Concilium Basileense cum Legato Pontificis communi consensu statuit, Concilium esse supra Papam; quod certè nunc judicatur erroneum; sed & alij quàm plures; ex quibus Franciscus de Sylvestris, vulgò Ferrariensis, à patria nuncupatus, Ordinis Prædicatorum Generalis, super S. Thomam lib. 4. contra Gentes cap. 76. in fine sic scribit; Ex prædictis constat, vanam esse, & à fide Christianâ alienam opinionem dicentium, Concilium, & Ecclesiam esse supra Papam, & ipsam Papam ab Ecclesia authoritatem habere tanquam ab ipsa institutum; quæ censura non solum ultimam propositionem afficit, ut patet ex probationibus; sequitur enim; Nam manifestum est ex prædictis, quod Christus ipse regimen Ecclesie instituit, non autem ipsa Ecclesia, aut populus Christianus, & quod in Ecclesia Petrum, suum Vicarium, & Successores ejus instituit, sicut & ad Sacramenta dispensanda instituit Ministros. Vnde cum dixit Petro; Pisce oves meas; præmissi interrogationem: Simon Joannis diligis me plus his? Ut ostenderet, se authoritatem Petro dare, ut distinguo ab alijs discipulis præsentibus. Propter quod exponens Chrysostomus prædicta verba, ait; præteriens alios, Petro loquitur, &c.

Doctrinâ, pietate, ac miraculis clarissimus S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus eandem doctrinam validè defendit part. 3. Summa tit. 23. de appellatione Papæ cap. 3. §. 3. fin. Sed nec ad Concilium generale à Papa appellari potest; quia Papa omni Concilio superior est: nec ratio

54

55

56